

مؤسسه استنادی و پایش علم و فناوری
جهان اسلام

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

ضریب تأثیر و چارک بندی سال ۱۴۰۱ نشریات نمایه شده در ISC

السلامة للجميع

ضریب تأثیر و چارک بندی سال ۱۴۰۱ نشریات نمایه شده در ISC

کلیه حقوق معنوی این اثر متعلق به مؤسسه ISC است.

هرگونه استفاده از مطالب این گزارش با ذکر منبع بلامانع است

DOR: <https://dorl.net/dor/20.1001.5.1.1402.12.4.9>

اسفند ۱۴۰۲

مؤسسه استنادی و پایش علم و فناوری
جهان اسلام

ضریب تأثیر و چارک‌بندی سال ۱۴۰۱ نشریات نمایه شده در ISC

محاسبه‌ی ضریب تأثیر نشریات یکی از وظایف اصلی ISC است. این شاخص که میزان اثرگذاری یک نشریه در ارتباط با نشریات دیگر را می‌سنجد از جمله شاخص‌هایی است که در رتبه‌بندی و مقایسه‌ی نشریات با یکدیگر استفاده می‌شود.

ضریب تأثیر سال ۱۴۰۱ (۲۰۲۲) مطابق با رابطه‌ی زیر محاسبه شده است:

استندهای ۱۴۰۱ به مقالات منتشرشده در سال ۱۴۰۰ و ۱۳۹۹

ضریب تأثیر (Citation impact) =

تعداد مقالات منتشرشده در سال ۱۴۰۰ و ۱۳۹۹

تعداد نشریات حاضر در سامانه‌ی شاخص‌های علم‌سنجی نشریات (<http://jcr.isc.ac>) برای

ضریب تأثیر سال ۱۴۰۱ (۲۰۲۲)، ۱۹۷۴ نشریه است.

تعداد نشریات دارای ضریب تأثیر (Citation impact):

نمودار ۱ تعداد نشریات دارای ضریب تأثیر در ۷ سال گذشته را نشان می‌دهد:

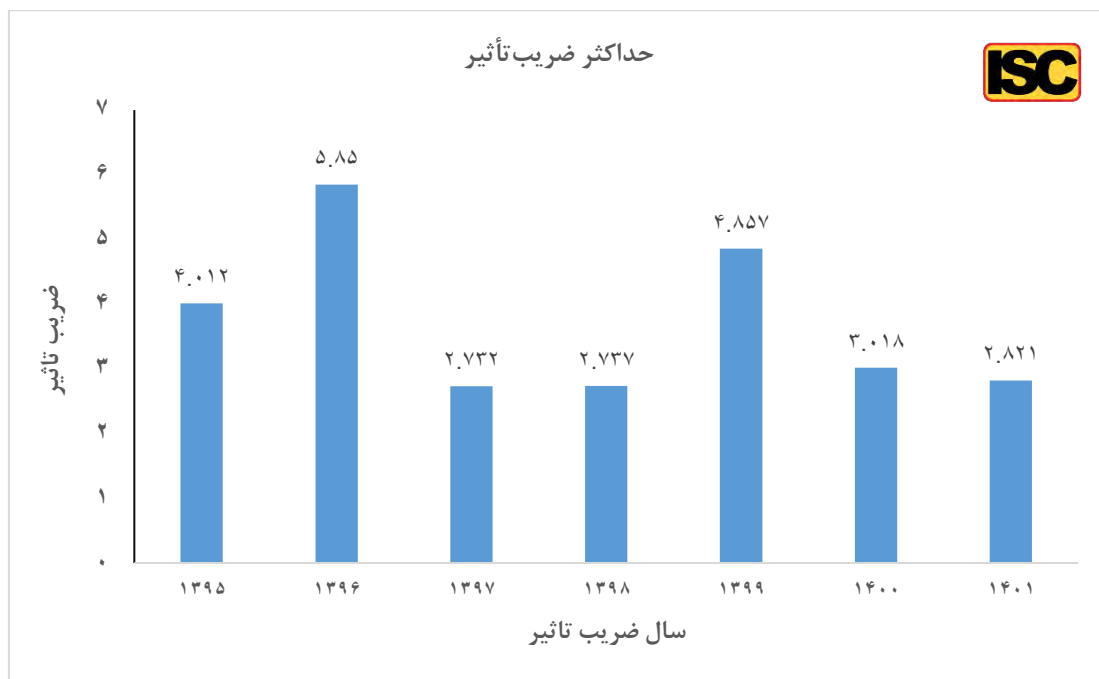
نمودار ۱- تعداد نشریات دارای ضریب تأثیر

با هدف بهبود کیفیت در گزارش‌های علم‌سنجی، محاسبه‌ی ضریب تأثیر از سال ۱۳۹۹ با شرط تکمیل شماره‌های دو سال قبل از سال تعیین ضریب تأثیر، انجام شد تا دقت نتایج ضریب تأثیر اعلام‌شده نشان‌دهنده‌ی کیفیت حقیقی نشریات باشد؛ زیرا نقص در تعداد مقالات در سال‌های قبل منجر به کوچک‌تر شدن مخرج رابطه‌ی ضریب تأثیر در نتیجه افزایش غیرواقعی ضریب تأثیر و تشویق نشریات نامنظم می‌شود. لذا برای محاسبه‌ی ضریب تأثیر سال ۱۴۰۱ در لحظه‌ی محاسبه‌ی ضریب تأثیر (۱ دی ۱۴۰۲)، تکمیل شماره‌های سال ۱۴۰۰ و ۱۳۹۹، شرط محاسبه‌ی ضریب تأثیر در نظر گرفته شد.

در دوره‌های قبل (سال‌های ۱۳۹۷ و ۱۳۹۸)، برای نشریاتی که در سال‌های مخرج رابطه‌ی ضریب تأثیر آرشیو کامل نداشتند، نتایج ضریب تأثیر اعلام شد و چارک اعلام نگردید. از سال ۱۳۹۹ این موضوع چالش‌برانگیز اصلاح شد و برای این نشریات هیچ‌یک از شاخص‌های ضریب تأثیر و چارک محاسبه نگردید. علت کاهش تعداد نشریات از سال ۱۳۹۶ به بعد حذف نشریاتی می‌باشد که دوره و شماره آنها توسط نشریه تکمیل نشده است.

متأسفانه تأخیرهای سال‌های گذشته در محاسبه‌ی ضریب تأثیر نشریات منجر به ایجاد چالش‌هایی در ارزیابی نشریات و تمام فرایندهای مرتبط با آن در جامعه‌ی علمی کشور شده بود. جهت رفع این مشکل در سال جاری برای اولین بار ضریب تأثیر ISC دو بار محاسبه و اعلام گردید و از این تاریخ به بعد، ضریب تأثیر هر سال، در پایان سال بعد محاسبه و اعلام خواهد شد. به عبارت دیگر، به دلیل افزایش دقت و تکمیل زنجیره‌ی استنادات نشریات، سال اعلام ضریب تأثیر مربوط به یک‌سال قبل است.

در نمودار ۳ مقایسه‌ای از مقدار حداکثر ضریب تأثیر نشریات از سال ۱۳۹۵ تا ۱۴۰۱ نشان داده شده است.

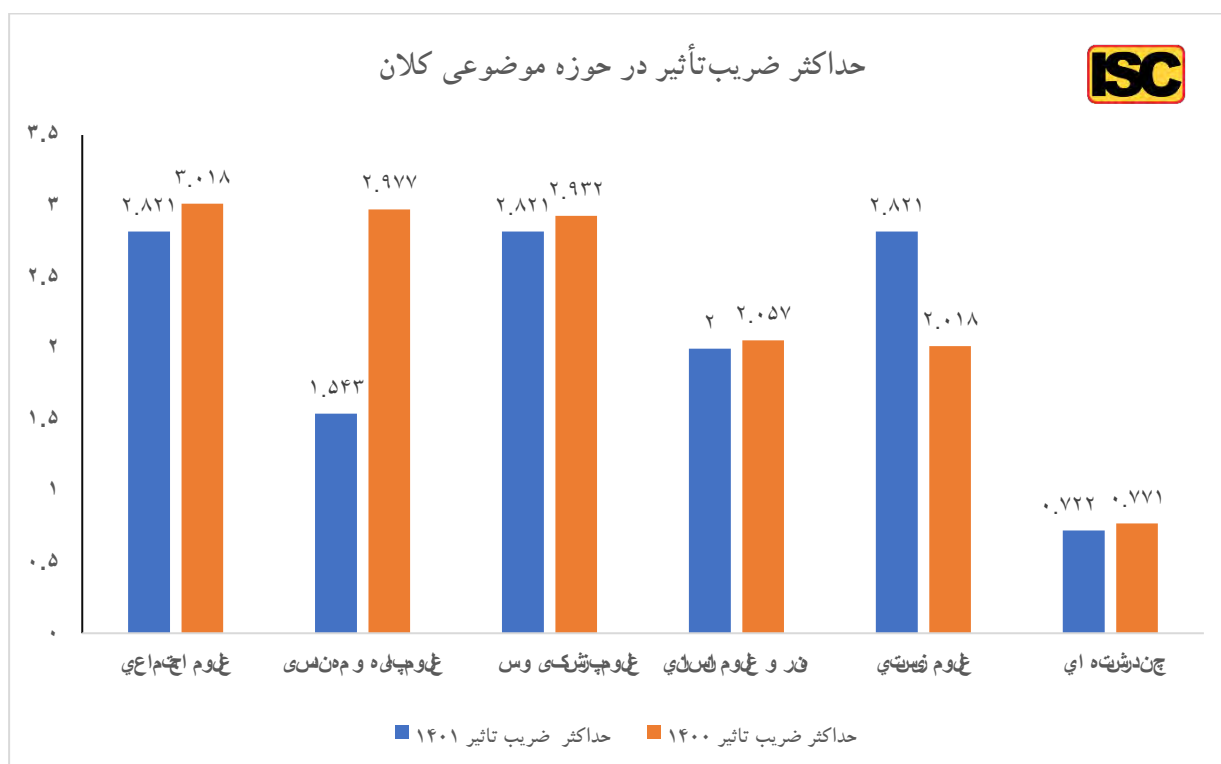

نمودار ۳- مقایسه‌ی حداکثر ضریب تأثیر نشریات از سال ۱۳۹۵ تا ۱۴۰۱.

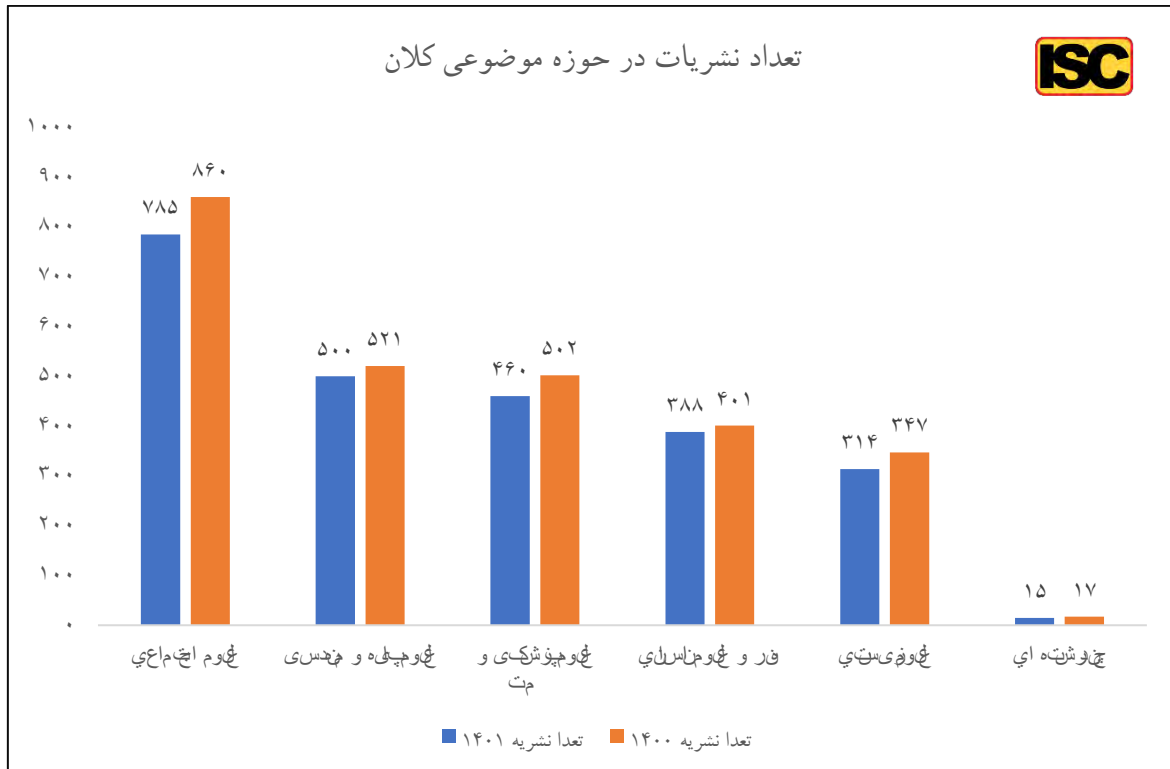
برای نشان دادن وضعیت حوزه‌های موضوعی مختلف در ISC، تعداد نشریات دارای ضریب تأثیر و مقدار حداکثر ضریب تأثیر آن‌ها در جدول ۱ و نمودارهای ۴ و ۵ آمده است. در مجموعه‌ی نشریات ISC معمولاً حوزه‌ی موضوعی علوم اجتماعی حداکثر تعداد نشریه و بالاترین مقدار ضریب تأثیر را به خود تخصیص می‌دهد.

جدول ۱- حداکثر ضریب تأثیر در حوزه‌های موضوعی اصلی در سال ۱۴۰۱

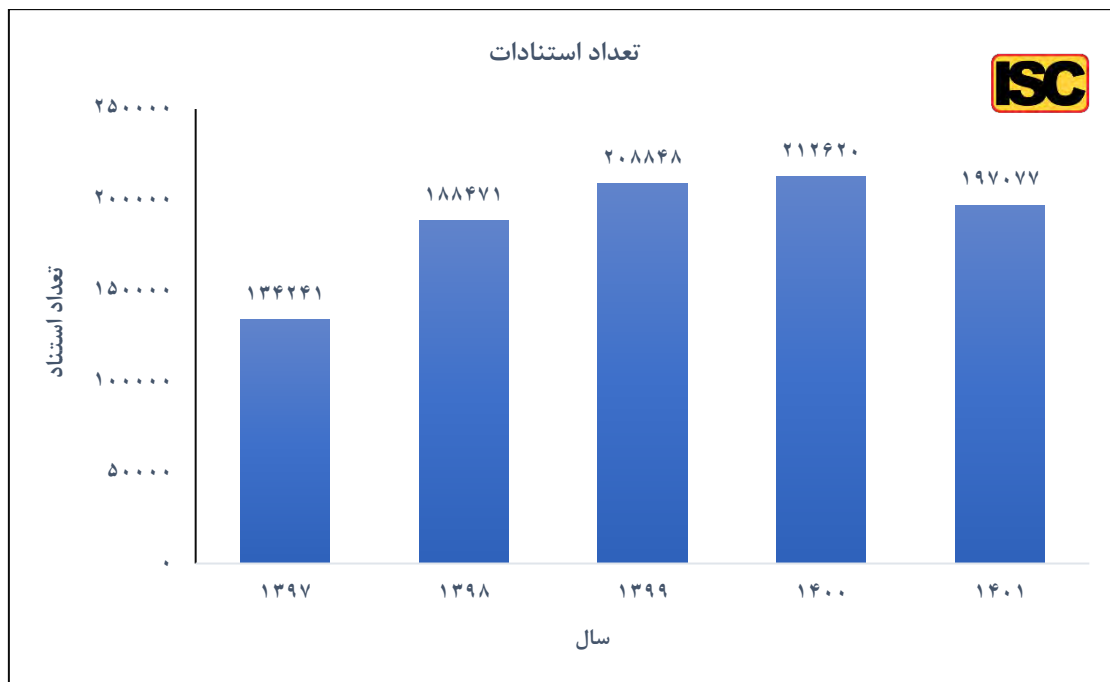
تعداد نشریه ۱۴۰۰	تعداد نشریه ۱۴۰۱	حداکثر ضریب تأثیر ۱۴۰۰	حداکثر ضریب تأثیر ۱۴۰۱
۸۶۰	۷۸۵	۳.۰۱۸	۲.۸۲۱
۵۲۱	۵۰۰	۲.۹۷۷	۱.۵۴۳
۵۰۲	۴۶۰	۲.۹۳	۲.۸۲۱
۴۰۱	۳۸۸	۲.۰۵۷	۲
۳۴۷	۳۱۴	۲.۰۱۸	۲.۸۲۱
۱۷	۱۵	۰.۷۷۱	۰.۷۲۲

نمودار ۴- حداکثر ضریب تأثیر نشریات در حوزه‌ی موضوعی کلان

نمودار ۵- تعداد نشریات در حوزه‌های موضوعی

نمودار ۶- مقایسه‌ی تعداد استنادات تشخیص داده شده در محاسبه‌ی ضریب تأثیر در سال‌های مختلف

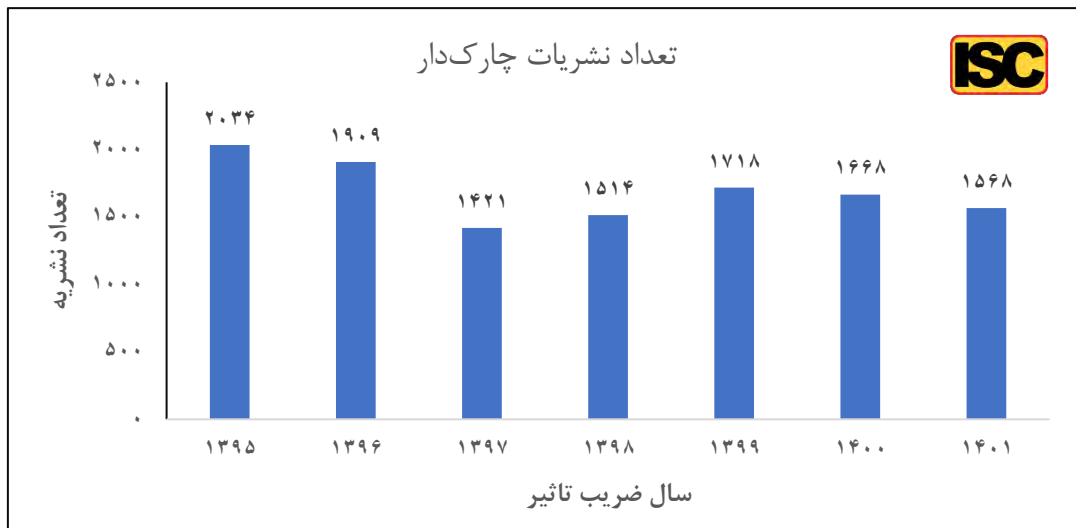
تعداد نشریات چارک‌دار (Quartile):

ضرب‌تأثیر شاخصی کمی است که به منظور ارزیابی و رتبه‌دهی نشریات به‌طور جداگانه، با توجه به تعداد استنادات به آن، استفاده می‌شود و رتبه‌ی نشریه در زیرگروه تخصصی خود، به طور دقیق نشان داده نمی‌شود. برای اینکه بتوانیم در هر زیرگروه علمی، نشریات را با توجه به تعداد نشریه‌های موجود در آن رده‌بندی کنیم، باید از چارک یا همان تقسیم‌بندی نشریات به گروه‌های Q1, Q2, Q3, Q4 استفاده کنیم. به عنوان مثال زمانی که یک نشریه در تعریف شاخص چارک، رتبه Q1 را به خود اختصاص داده، به این معنی است که این نشریه از بین چهار چارک موجود در زیرگروه تخصصی خود، در گروه چارک اول یا همان برترین چارک قرار گرفته است.

از سال ۱۳۹۷ به بعد، با ارتقای موضوع‌دهی سطح‌بندی‌شده در ISC، چارک هر نشریه در موضوع سطح میانی آن نشریه اعلام می‌گردد. به طوری که یک نشریه‌ی چندموضوعی، می‌تواند در سطح میانی، چارک‌های متفاوت داشته باشد.

برای محاسبه‌ی چارک، مقادیر غیر صفر ضرب‌تأثیر نشریات یک حوزه‌ی موضوعی مرتب و لیست اعداد مرتب‌شده به چهار گروه مساوی تقسیم می‌شوند. در این تقسیم‌بندی نشریات با ضرب‌تأثیر برابر، یک‌بار شمرده می‌شوند.

بازه‌ی اول یا همان ۲۵ درصد اول ضرب‌تأثیرها به عنوان رتبه Q1، ۲۵ درصد دوم و سوم داده‌ها به ترتیب به عنوان رتبه Q2 و Q3 و ۲۵ درصد نهایی داده‌ها (پایین‌ترین ضرب‌تأثیرها) به عنوان رتبه Q4 معرفی خواهند شد. نمودار زیر، تعداد نشریات چارک‌دار در سال‌های مختلف را نشان می‌دهد:

نمودار ۷- تعداد نشریات چارک‌دار

در جدول زیر، مقایسه‌ی تعداد نشریات در تغییر چارک‌ها نسبت به سال قبل و بهبود و افت کیفیت چارک‌های نشریات در سال‌های ۱۴۰۰ و ۱۴۰۱ نشان داده شده است:

جدول ۲- مقایسه‌ی تعداد نشریات در تغییر چارک‌ها

تعداد نشریه ۱۴۰۰	تغییر چارک‌ها ۱۴۰۱	
۴۵۱ نشریه	۴۵۶ نشریه	یک پله بهبود
۱۴۰ نشریه	۱۲۶ نشریه	دو پله بهبود
۳۶ نشریه	۵۸ نشریه	سه پله بهبود
۱۹ نشریه	۴۱ نشریه	چهار پله بهبود
۸۵۱ نشریه	۱۰۱۹ نشریه	عدم تغییر
۴۵۰ نشریه	۵۹۶ نشریه	یک پله افت کیفیت
۱۱۰ نشریه	۱۵۱ نشریه	دو پله افت کیفیت
۲۳ نشریه	۲۳ نشریه	سه پله افت کیفیت
۵ نشریه	۳ نشریه	چهار پله افت کیفیت

مؤسسه استنادی و پایش علم و فناوری
جهان اسلام

شیراز، بلوار جمهوری اسلامی، خیابان جام جم

کدپستی: ۷۱۹۴۶۹۴۱۷۱

<https://isc.ac>